

ΕΣΤΙΑ

Παύλος
Π.
Στ.
ΤΟΜΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ

1878

[ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ—ΙΟΥΝΙΟΣ]

ΤΙΜΑΤΑΙ ΦΡ. 6.—ΔΕΔΕΜ. ΦΡ. 8.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΑ
ΛΑΥΡΕΙΟΥ
ΑΥΣΩΝ ΑΡΙΘ.

ΑΘΗΝΗΣ

Γραφείον της Έστιας, Όδος Σαβίου, 6

1878

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Πέμπτος

Συνδρομή ἑτησίως Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20.— Δι' ἀνδρομαί δέχονται ἀπὸ 1 ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους καὶ εἰς ἐτήσια— Ἰερουσολ. τῆς Ἀιουθυναίας Ὁδὸς Ἰσουλίου, 6.

7 Μαΐου 1878

ΠΑΝΟΜΟΙΟΥΤΥΠΟΝ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ ΜΑΡΚΟΥ ΜΠΟΤΣΑΡΗ

*ομοίωμα
Μάρκου
Μποτσαρη*

Ἡ ἀνωτέρω ἀπογραφή τοῦ Μάρκου Μποτσαρη εὐρέθη ἐκ τῆς δημοσιευθείσης ἐν τῷ ἀριθ. 91 τῆς Ἑστίας ἐπιστολής αὐτοῦ. Κατωτέρω δημοσιεύομεν σκιαγράφημα τῆς σφαιρας, ἣτις ἔκοψε τὸ νῆμα τῆς ζωῆς τοῦ ἤρωος καὶ ἦτις σώζεται εἰς χεῖρας τοῦ κ. Γ. Α. Τυπάλδου, παρὰ τοῦ β-ποίου ἐλάβομεν τὰς ἐπομένας περιγράφους πληροφορίας: «Ὁ Μάρκος Μποτσαρης ἐτραυματίσθη, ὡς γνωστὸν, κατὰ τὴν ἐν Καλιδρόμῃ μάχην διὰ σφαιρας εἰς τὴν κεφαλὴν, ἀποθανὼν δὲ μετηνέχθη εἰς Μεσολόγγιον, ὅπου ἐτάφη. Ὅτε μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς Ἑλλάδος τὴ ὁσιε τοῦ μετατέθησαν εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ παρασκευασθὲν μνημεῖον ἐν Μεσολογγίῳ, ἀνετίθη καὶ εὐρέθη ἐντὸς τοῦ κρανίου ἡ σφαῖρα, ἣτις παρεδόθη εἰς τὸν ἀδελφὸν τοῦ Μάρκου Κωνσταντῖνον Μποτσαρη, παρ' ἧς ἐφυλάσσετο ὡς πολίτιμος ἀνάμνησις. Ἡ σφαῖρα αὕτη ἐθεωρήθη κοινὴς ὡς ἀλεξήτηριον, καὶ ὡς τοιοῦτο ἐντὸς μικροῦ φυλακτηρίου, μετ' ἄλλων ἱερῶν λειψάνων τὰ ἅποια διατηρῶ, ἐκρίματο ἐπὶ τοῦ λαμοῦ τῶν τέκνων τοῦ μακαρίτου Κωνσταντίνου. Οὕτως, ἐντὸς τοῦ φυλακτηρίου διασώθη καὶ μέχρι τῆς σήμερον εὐρίσκεται εἰς χεῖρας τῆς συζύγου μου (θυγατρὸς τοῦ Κωνσταντίνου Μποτσαρη).» Σ. τ. Δ.

[Σκιαγράφημα τῆς σφαιρας τῆς φανευσάσης τὸν Μάρκον Μποτσαρη]

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΚΟΛΟΜΒΟΣ

ἦνὸς αὐτοῦ καὶ ἀνακαλύψεις.

[Μετάφρασις Δ. Μ.]

Ἐν ἑστίᾳ 131 τελ. 277.

Ἄλλὰ πρέπει νὰ ἐπαναλάβωμεν ὅτι ὁ Χριστοφόρος Κολόμβος δὲν ἐπίστευεν ὅτι εὐρίσκετο εἰς νέαν χώραν. Κατὰ τοὺς ὑπολογισμούς του ἐνόμιζεν ὅτι προσήγγισεν εἰς τὰς παραλίας τῶν Ἰνδιῶν. Τοῦτο δ' ἐξηγεῖ τὰ ὀνόματα Ἰνδοὶ καὶ Δυτικαὶ Ἰνδοὶ, δι' ὧν ὀνομάζει τοὺς ἐγχωρίους καὶ τὴν χώραν. Ἄλλ' ἡ πλάνη αὕτη οὐδαμῶς μειοῖ τὴν δόξαν σου εἰς τὴν ἐπιχειρήσιν ταύτην, ἣτις ἐξετελέσθη μετ' ἀνεπίστου ἐπιτυχίας, καὶ τῆς

ὁποίας τὰ ἄπειρα ἀγαθὰ ἀποτελέσματα δὲν εἶχεν ὑποπτεύσει.

Ἐπισκεφθεὶς τὴν νῆσον τοῦ Σαιντ Βαλθατῶρ συνέλεξε δείγματα τῆς χλωρίδος τῆς νήσου καὶ τῶν ζώων. Πρέπει δὲ νὰ εἰπωμεν ὅτι διὰ τῆς βίας παρέλαθεν εἰρηγικὸς κατοίκους αὐτῆς ὀρέλων νὰ ἐπιδείξῃ αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰσπανίαν. Ἐν τῇ νήσῳ ἐπληροφόρηθη διὰ σημείων ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων ὅτι ἐὰν ἐπλεε πρὸς μεσημβρίαν ἤθελε φθάσει εἰς χώραν, ἣς ὁ βασιλεὺς ἦτο κάτοχος πολλῶν χρυσῶν ἀγγείων, καὶ ἐπομένως πολλοῦ πλοῦτου.

Τὴν ἐπαύριον ἀπέπλευσε πρὸς τὴν ὑποδειχθεῖσαν διεύθυνσιν, πιστεύων ὅτι θέλει προσορμισθῆ εἰς τὴν Ἰαπωνίαν, ἣν ἐγίνωσκε, κατὰ τὰς περιγραφὰς τοῦ Μάρκου Πόλου, ὑπὸ τὸ ὄνομα Σιπάγκο, οἱ δὲ ἐγχώριοι τῆς νήσου Βαλθατῶρ συνέπεσε νὰ ὀνομάζωσι τὴν χώραν, ἣν ὑπέδειξαν ὡς χρυσοφόρον, Σιβάο.

Ἡ νέα ἀνακάλυψις τοῦ ἤτο πάλιν νῆσος, αὐτὴ ἐκείνη, ἣν ἀνεγνώρισε τὸ ἑσπέρας τῆς 16 Ὀκτωβρίου, καὶ ἣτις ἀπέχετο ὁ λεύγας τοῦ Σαιντ Βαλθατῶρ. Τὴν νέαν ταύτην νῆσον ὀνόμασε Κοινησίαν. Τῇ ἐπαύριον κατέλαθεν αὐτὴν ἔτυχε δὲ τῆς αὐτῆς ὑποδοχῆς καὶ τοῦ θαυμασμοῦ, αἴου ἐν Σαιντ Βαλθατῶρ ἄλλ' ἐπειδὴ ἀνεζήτει τὴν ἡπειρον δὲν παρέμεινεν, ἀλλ' ἐξηκολογήθη τὸν πλοῦν πρὸς δυσμὰς.

Ἦς ἀπόστασιν 9 λευγῶν περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἀπῆντησε τρίτην νῆσον, τὴν καλουμένην ἐν ταῖς γεωγραφίαις Μεγάλην Ἰξοῦμαν, τὴν ὁποίαν ὅμως ἐκεῖνος ὀνόμασε Φερρανδίναν. Δι' ὅλης τῆς νυκτὸς τῆς 16 πρὸς τὴν 17 Ὀκτωβρίου τὰ πλοῖα ἔμειναν ἀκίνητα. Τὴν πρωΐαν δὲ περιεκυκλώθησαν ὑπὸ μεγάλων μονοξύλων λέμβων τῶν ἐγχωρίων, οἵτινες οὐδέποτε εἰδείκνυσον ἐχθρικός διαθέσεις. Ἡ περιέργεια μόνη ἔφραγεν αὐτοὺς ἐκεῖ, καὶ ἀνευ δυσκολίας ἀντήλλαξαν διάφορα προϊόντα τῆς νήσου τῶν καρπῶν, βάμβακι ἀντὶ βαλικίων, σείστρων (νταφίων), βελονῶν καὶ πρὸ πάντων σιρπίου τῆς ζακχάρως, ὅπερ τὰ μέγιστα ἤρρεσεν εἰς αὐτοὺς.

Οἱ ἐγχώριοι ἐνταῦθα ἦσαν μέλλον πεπολιτισμένοι παρὰ οἱ τῶν δύο προηγουμένων νήσων διότι κατώκου ἐντὸς καλυθῶν καθαρῶν, ἔχουσιν καπνοδόχους δὲν ἦσαν δ' ἐντελῶς γυμνοὶ ὡς αἱ γείτονές των. Ἡ χώρα ὅμως αὐτῶν δὲν

σμάς ίνα προσεγγίσῃ εἰς τὴν χρυσοφόρον γῆραν. Ἄλλα ῥεύματα ἰσχυρότατα ἔρριψαν αὐτὸν εἰς τὰ παράλια τῆς Κούβας, ἣν παρέπλευσεν εἰς διάστημα 120 λευγῶν, πλέων διαρκῶς διὰ διόδων στενῶν, σχηματιζομένων διὰ τοσοῦτον πολυαριθμῶν νήσων, ὥστε ἔδωκεν ὀνόματα εἰς 700 αὐτῶν.

Ἐν μνημ. Ματῶ αἱ νῆσοι αὐταὶ ἐγένοντο κατάφωτοι, ὃ δὲ πλοῦτος ἐκινώτερος. Ἦ ἔθεσις τοῦ ναυάρχου ἀναφέρει ὅτι ἐπροχώρησεν εἰς ποταμὸν, οὗτινος τὰ ὕδατα ἦσαν τόσον θερμὰ ὥστε μάλιστα ἠδύνατό τις νὰ κρατήσῃ ἐν αὐτοῖς τὴν χεῖρα. Τὸ περιεργότερον ὅμως ἐνταῦθα καὶ ἀληθέστερον ὡσαύτως, διότι τὸ περὶ θερμότητος τῶν ὑδάτων τοῦ ποταμοῦ εἶναι ἰσπανικὴ ὑπερβολή, εἶναι ὁ τρόπος τῆς ἀλιείας τῶν κατοίκων διὰ ἰχθύος καλουμένου *ρεμάρρα*, ἐν οἷς ἀλιεῖς μεταχειρίζονται ὅπως τοὺς κύνες οἱ κυνηγοί.

Ἴδου πῶς περιγράφει τὸν τρόπον αὐτῆς ἡ ἔκθεσις: «Ὁ ἰχθύς οὗτος εἶχε μορφήν τέως ἀγνωστον» εἶχε σῶμα ὅμοιον πρὸς μεγάλην ἔγγελον καὶ ὅπισθεν τῆς κεφαλῆς δέρμα ἐν εἰδει ἀκκου ὅπως συλλαμβάνη τοῦ ἰχθύος. Τὸν ἰχθύν τοῦτον ἔχουσι δεδεμένον διὰ σχοινίου παρά τὸ πλοῖον πάντοτε ὑπὸ τὸ ὕδωρ, διότι δὲν ὑψηλοῖται τὸν ἀνεμῶν. Ὅταν δὲ βλέπωσιν ἰχθύν ἢ χελώνην ἔστω καὶ μεγάλην ὡς ἀσπίδα χαλαροῦσι τὸ σχοινίον δι' οὗ ἔχουσι δεδεμένον τὸν ἰχθύν, αὗτος δὲ αἰσθανόμενος ἑαυτὸν ἐλεύθερον ἐπιπίπτει ταχύτερον τοῦ θέλουσιν κατὰ τοῦ ἰχθύος ἢ τῆς χελώνης, προσκολλᾷται ἐπ' αὐτὸν διὰ τοῦ δέρματός του καὶ κρατεῖ τὴν λείαν του τόσον ὑπερεῶς ὥστε οὐδαμῶς δύνανται ν' ἀφαιρέσῃσιν ἂν δὲν σύρωσιν αὐτὸν ἐκτὸς τοῦ ὕδατος· οὔτω δὲ σύροντες μικρὸν κατὰ μικρὴν τὸ σχοινίον, φέρουσι τὸν ἰχθύν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος, οὗτος δὲ ἄμα αἰσθανθὴ τὸν αἴρα καταλείπει τὴν λείαν του ἀκουσίως, ἣν οἱ ἀλιεῖς συλλαμβάνουσι καὶ ἐπαναρπύουσιν τὸν ἰχθύν δεδεμένον εἰς τὸ ὕδωρ, δίδοντες εἰς αὐτὸν διὰ σχοινίου μέρος τοῦ κρέατος τῆς λείας του».

Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Ἰουνίου ὁ Κολόμβος ὑπερβόησεν νὰ σταματήσῃ ὅπως ἐπισκευάσῃ τὰ πλοῖά του, παθόντα ἐκ τῶν ῥηξῶν θαλασσῶν, ἔπειτα καταλιπὼν τὴν Κούβαν, ἥς πολλὰ κατεῖχε μέρη, ἐπανῆλθεν εἰς Ἰαμαϊκάν, ἥς παρέπλευσε πᾶσαν τὴν μεσημβρινὴν πλευρὰν μέχρι τοῦ ἀνατολικοῦ αὐτῆς ἄκρου, ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ προχωρήσῃ ἐτι πρὸς ὅπως ἐγγίσῃ εἰς τὰς νήσους Καραϊβάς καὶ καταστρέψῃ ἐκεῖ τὴν φυλὴν τῶν ἀνθρωποφάγων, οἵτινες ἐμόδλωναν αὐτὰς διὰ τῶν αἱμοχαρῶν αὐτῶν ἀνθρωποφυσῶν· ἀλλὰ καταβληθείς ὑπὸ τῶν κόπων καὶ πρὸ πάντων ἐκ τῶν φροντίδων τοιοῦτου κινδυνώδους πλοῦ, οὗτινος ἔφερε πᾶσαν τὴν εὐθύνην, ἠσθένησε σπουδαίως καὶ ἐδέησε νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς τὴν ἰσπανικὴν νῆσον ὅπως θεραπευθῇ.

Καὶ ἐνταῦθα ὅμως δὲν ἔβρεν ἀνάπαυσιν. Ἦ ἀποικία κατεσπαράσσετο ὑπὸ δλεθρίων διχονοϊῶν καὶ διετέλει οὕτα εἰς τὰς παραμονὰς δλεθρίου πολέμου. Αἱ διχόνοιοι δὲ προήρχοντο διότι ὁ διοικητὴς τοῦ φρουρίου τοῦ Ἀγίου Θαμὰ δια σκληρῶν ἀγγαρειῶν εἶχεν ἐξερεθίσαι τοὺς ἰθαγενεῖς· ὁ Δὸν Διέγος ἔκαμεν αὐτῷ παραστάσεις, εἰς ὃ διοικητὴς τόσον ἐλίγον ἀπεδέχθη ὥστε ἀπεβιάσθη διὰ τὴν ἰσπανίαν μετὰ τῶν ὁπαδῶν του ἐπὶ πλοῖον, ὑπερ πρὸ ἐλίγου εἶχε φέρει ἐκεῖ ὁ Δὸν Βαρβιλεμῆς, ὁ δεύτερος ἀδελφὸς τοῦ Κολόμβου.

Ὁ πόλεμος ἐπέκειτο κατὰ τῶν ἰθαγενῶν, διότι ὁ Ἀλφόνσος Δ' Ὁζέδα, λαθίων διαταγῆν νὰ νηιορρήσῃ τὴν κασίκαν Κουανάβο, τὴν ἐπαναστάτην κατὰ τοῦ διοικητοῦ τοῦ Ἀγ. Θαμὰ, μεταχειρίσθη δόλον, διαγεύοντα τὴν ἀγανάκτησιν πάντων τῶν κατοίκων, διότι ἐλλοῦν νὰ εἴρῃ ἐπὶ προφάσει συνδιαλλαγῆς τὴν κασίκαν ἐν μέσῳ τῶν ὁπαδῶν του διατρέποντα, ἐκόμισαν αὐτῷ διάφορα δῶρα, ἐν οἷς εὐρίσκοντο καὶ ἁσμά. Ὁ ἡγεμὼν τῶν ἰθαγενῶν ἀγνοῦν τὴν χρησίμην ἐν ταῖς πεπολιτισμέναις χώραις, ἐπίσθη εἰς τοὺς λόγους τοῦ Ὁζέδα ἔτι ἦτο ἐν τῶν κοσμημάτων τῶν βασιλέων τῆς ἰσπανίας καὶ συνῆλθε νὰ κοσμηθῇ, ἀλλὰ μάλιστα περιέβαλε δι' αὐτῶν τὰς χεῖρας, προσέδεσεν αὐτὸν ὁ Ὁζέδας εἰς τὴν ἵππον του καὶ ἔφυγε δρομαίως μετὰ τῶν συντρόφων του.

Ἦ ἀρπαγῆ αὕτη ἐθεωρήθη πράξις βδελυρά. Ἴσως ἠδύνατο νὰ δικαιολογηθῇ ὑπὸ τὴν ἔωψιν τῆς κατακτήσεως, ἐν τῇ ἀνάγκῃ, ἣν εἶχεν ὁ Χριστοφόρος Κολόμβος τοῦ νὰ μὴ διαμνησθῆται ἢ ἐξουσία, ἣν ἐχορῆγησεν εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους του· εἶχεν ὅμως συνεισφοράς λυπηράς. Ὁ αἰγμάλωτος κασίκαν ἀπεστάλη εἰς ἰσπανίαν, ἀλλὰ τὸ πλοῖον ἐπ' οὗ ἐπεβιάσθη ἐναυάγησε καὶ ἐκτοτε οὐδεὶς ἐγένετο περὶ αὐτοῦ λόγος.

Οἱ ὑπῆκοοί του ἐπὶ τινα χρόνον ὑπομόνου· εἶχον διότι ὁ ναύαρχος μεταχειρίζετο αὐτοὺς μετὰ γλυκύτητος, περιέμενον δὲ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν νὰ ἀποσταλῇ αὐτοῖς ὁ ἡγεμὼν τῶν θυγῆς καὶ ἀκέραιος. Ὅταν ὅμως εἶδον ἀφικόμενα 4 πλοῖα πλήρη νέων ἐχθρῶν (τὰ πλοῖα ταῦτα διοικούμενα ὑπὸ τοῦ Ἄντωνίου δὲ Τορρές, ἐκόμιζον εἰς τὸν Χριστοφόρου Κολόμβου τὰς εὐχαριστίας τοῦ βασιλέως καὶ τῆς βασιλίσσης καὶ ἐβεβαίωσαν αὐτὸν ὅτι ἵδρυσαν μηνιαίαν συγκοινωνίαν μεταξὺ ἰσπανίας καὶ τῆς ἀποικίας), ἔταν ἔμαθον πρὸ πάντων ὅτι δὲν ἤθελον ἰδεῖ τοῦ λοιποῦ τὸν Κουανάβο, ἔτε ἀπολεσθέντα ἐν ναυαγίῳ, ἢ ἀγανάκτησις αὐτῶν ὑπερβῆ πᾶν ὅριον, καὶ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῶν ἀδελφῶν τοῦ θήματος, οὗτοι καὶ πάντες οἱ κάτοικοι τῆς νήσου συνηθροίσθησαν, περὶ τὰς 100, 000 λέγει τὸ ἡμερολόγιον τοῦ ναυάρχου (ἀλλὰ

τοῦτο εἶναι ὑπερβολὴ ἰσπανικὴ βεβαίως), ὅπως προσβάλλωσι τοὺς Ἰσπανοὺς.

Ὁ Κολόμβος μάλιστα ἀναρρώσας, καὶ συνοδεύμενος ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ του Βαρβιλεμῆ καὶ τοῦ κασίκανου Γουακναγάρρα, πιστοῦ μείναντος εἰς τοὺς φίλους αὐτοῦ ἰσπανοὺς, ἐβιάσθη κατὰ τῶν στασιαστῶν μετὰ 200 πεζῶν, καλῶς ὡπλισμένων, 25 ἵππῶν καὶ 25 κυνῶν, καὶ κατετρόπωσε τοὺς καὶ τοὺς ἡγεμόνας αὐτῶν. Ὅτω δὲ οἱ ἴνδοι, οἱ γείτονες τῶν μεταλλείων ὑπερβόησεν νὰ πληρώσωσι κατὰ τριμηναίαν, ὡς φόρον μικρὸν πρὸς χρυσοῦ, οἱ ἀπωτέροι δὲ οἰκοῦντες τοῦ πολυτέρου μετ' ἄλλου φόρον 25 λίτρας βάρβακος.

Ἦ νίκη αὕτη κατὰ τὸ φαινόμενον μόνον ἐπάνεφερε τὴν ἐξουσίαν τοῦ ναυάρχου. Ἦ στάσις δὲν ἐσβέσθη ἐντελῶς, διότι εἰς τὴν πρόσκλησιν τῆς χήρας τοῦ ἡγεμῶνος Κουανάβο ἔξαράγα φροσευτέρα τῆς προτέρας. Διότι ἡ χήρα δὲν ἐπέζητει νίκην ἐν συντεταγμένῃ μάχῃ, ἀλλ' ἐπέφερε καταστροφὰς καὶ θρόνους πρὸς τοὺς ἐχθρούς της πυρπολοῦσα τοὺς περτυεμένους εἰς ἀρκασίτου ἄγρους, καταστρέφουσα τὰς φυτείας καὶ καταρροῦσα εἰς τὰ ὄρη.

Οἱ ἰσπανοὶ ὑφιστάμενοι τότε παντὸς εἴδους συμφορὰς ἐκ τοῦ λιμοῦ ἐτράπησαν εἰς τοιαύτας ἀντεκδικήσεις, ὥστε λέγεται ὅτι τὸ ἐν τρίτον τῶν κατοίκων τῶν ἰθαγενῶν ἀποβέσθη ὑπὸ τῆς πείνης, τῶν ἀσθενειῶν καὶ τῶν πολέμων.

Ἐντεῦθεν ἄρχονται οἱ χρόνοι τῶν ἀτυχημάτων τοῦ Χριστοφόρου Κολόμβου. Βυθὴ ἠγωνίζετο διὰ τῶν ἑλλῶν, πολλάκις δὲ μάλλον διὰ τῆς πολιτικῆς ὅπως σιωπηρῶς τὴν κλονιζομένην ἐξουσίαν αὐτοῦ ἐν τῇ ἰσπανικῇ νήσῳ, διαβολὴ αἰσχρὰ ἐγένετο κατ' αὐτοῦ ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ φερδινάνδου. Οἱ ἀξιοματικοὶ, οὗς εἶχεν ἀποπέμφει ἕνεκα τοῦ στασιασμοῦ αὐτῶν χαρακτηρηρῶν, κατηγόρουν αὐτὸ ἀδικίαν καὶ σκληρότητα. Ὁ Μαργαρίτα, ὁ ἑπόπος μόνον εἶχε παρὰ-πῶνα κατὰ τοῦ Δὸν Διέγου, καὶ εἰς καλόγηρος ὀνόματι Ρόουλ, ὅστις δὲν εἶχε κατ' οὐδενὸς νὰ παραπονῆσθῃ, πολὺ ὕστερον ἀφικόμενος εἰς ἰσπανίαν, ἐξόγκωσαν ἐτι μάλλον τὰς κατὰ τοῦ Κολόμβου κατηγορίας, εἰς τὰς ὁποίας ὁ φερδινάνδος ἔτεινε οὐς. Πρασεύθησαν δὲ ὅτι ὁ Κολόμβος ἐπέζητει νὰ κατασταθῇ αὐτόνομος ἡγεμὼν. Τότε ὁ βασιλεὺς ἐνόμισεν ὅτι ἦτο καιρὸς νὰ φροντίσῃ περὶ τούτου, καὶ διώρισε τὸν Ἰωάννην δὲ Ἀγουάδο ἀπεσταλμένον εἰς τὰς Δυτικὰς Ἰνδίας ὅπως ἀνακρίνῃ τὰς ἐγκληματικὰς πράξεις.

Ὁ Χριστοφόρος Κολόμβος ἦτο καταδεδικασμένος οὗτος εἰπεῖν ἐκ τῶν προτέρων· διότι καίτοι ὁ Ἀγουάδο δὲν ἦτο προσωπικὸς αὐτοῦ ἐχθρὸς, ἦτο ὅμως πνεῦμα μεροληπιτικὸν καὶ φιλοκατήγορον. Ὅτε ἔφθασεν εἰς τὴν ἀποικίαν, μνημ. Ὀκτωβρίῳ, ὁ ναύαρχος ἀσκολούμενος περὶ νέας ἀνακαλύψεις τόπων ἦτο ἀπῶν, ὃ δὲ

Ἀγουάδο μεταχειρίσθη τὴν Δὸν Διέγον μετὰ τοσαύτης ὑπεροφίας, ὥστε οὗτος ὡς γενικῶς διοικητῆς ἀπεποιήθη νὰ ὑποταχθῇ εἰς τὰς διαταγὰς του.

Τοῦτο καὶ μόνον ἤρκεσεν ὡς πληροφορία εἰς τὸν Ἀγουάδον περὶ τῶν τεκταινομένων καὶ ἠτοιομάσθη ἤδη ν' ἀποπλεύσῃ, ὅτε θύελλα φοβερὰ κατεπόντισεν εἰς τὴν λιμένῃ τὰ πλοῖα μετὰ τῶν ὀπῶν ἦλθεν.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἐφθασεν ὁ Κολόμβος εἰς τὴν πόλιν Ἰσάβελλαν, καὶ εἶχε τὴν γεννησιτικότητα, καίτοι δύο μόνον ἔχον κραιβάλλας, μάλιστα ἀνεγούσας εἰς τὸν πλοῦν, νὰ διαθέσῃ τὴν μίαν εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ βασιλικῶ ἀπεσταλμένου, μεταχειριζόμενος τὴν ἐτέρην δι' ἑαυτὸν, ὅπως υπάγη καὶ ἀπολογηθῇ παρά τῷ βασιλεῖ.

Ὁ Ἀγουάδο ἀπεδέχθη ἄκων τὸ τοιοῦτον καὶ ἔσπευσε ν' ἀναχωρήσῃ, ἀλλ' εἰδήσεις ἐπέλυθουσαι περὶ εὐρέσεως μεταλλείων χρυσοῦ ἐν τῇ ἀποικίᾳ ἀνέστειλαν τὴν ἐσπευσμένην ἀναχώρησιν. Ἦ ἀπληστία διέκοψε πᾶσαν ἀνάκρισιν· δὲν ἐγένετο λόγος τοῦ λοιποῦ περὶ τοῦ βασιλέως τῆς ἰσπανίας, οὔτε περὶ ἀνακρίσεων διαταχθεισῶν πάντες ἔτρεξαν εἰς τὰς χρυσοφόρους γῆρας. Κῦρον δὲ αὐτῷ φήγματα χρυσοῦ συζίζοντα 20 οὐγγίας, καὶ ἕγκον ἡλεκτροῦ βάρους 300 λίτρων. Ὁ ναύαρχος διοργάνωσε τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν μεταλλείων ἐκείνων, κατασκευάσας δὲ πρὸς προστασίαν τῶν ἐργατῶν δύο φρουρία, τὸ ἐν πρὸς τὸ ἄκρον τῆς χώρας τῆς Νιβάο καὶ τὸ ἕτερον εἰς τὰς ἐχθὰς τοῦ ποταμοῦ Κουανὰ, εἶτα δὲ σπεύδων νὰ πορευθῇ εἰς ἰσπανίαν, ἔνθα ἡ διαβολὴ ἐμόλυσε τὸν χαρακτήρα του καὶ τὸ ὄνομα, ἐξόπισσε τὰς κραιβάλλας, καὶ ἀπέπλευσεν ἐκ τοῦ λιμένος τῆς Ἀγίας Ἰσάβελλας τῇ 10 Μαρτίου 1496.

Τῇ 12 Ἰουνίου κατέπλεον εἰς τὸν λιμένα τῆς Γάδης, ὅπου ὁ Χριστοφόρος Κολόμβος δὲν ἔτυχε τῆς αὐτῆς, οἶας τὸ πρότον ὑποδοχῆς. Οὐ μόνον οἱ πολλοὶ, οἵτινες δὲν ἤθελον ν' ἀποφανθῶσι πρὶν ἢ ἡ αὐλή ἀποφασίσῃ, δὲν ὑπεδέχθησαν αὐτὸν μετὰ χαρῆς, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ συνοδίται αὐτοῦ, ψυχρὰνθέντες διότι δὲν ἐκόμισαν τὰ πλοῦτη διὰ τὰ ὁποῖα ἔσπευσαν ὑποστάντες τόσους κινδύνους, εἰδέχθησαν κατ' αὐτοῦ ἀδικοὶ καὶ δὲν κατηγόρουν μὲν αὐτοῦ ἀναφανθόν, ἀλλ' ἢ συμπεριφορὰ αὐτῶν ἐφαίνετο καταδικάζουσα τὸν Κολόμβου.

Ἐν τούτοις ὁ μέγας θαλασσοπόρος ἐγένετο δεκτὸς εἰς τὴν αὐλήν μετ' ἰδιαζούσης εὐνοίας, ἥτις μετέβαλε τὸ ῥεῦμα τῆς δημοσίας γνώμης. Ἦ ἔθεσις δὲ τῆς δευτέρας αὐτοῦ θαλασσοπορίας γνωσθεῖσα εἰς πᾶσαν τὴν ἰσπανίαν, δὲν ἦτο ἀποθηρυντικὴ, καὶ πάντες πλην τῶν ἐχθρῶν του καὶ τῶν ὑπὸ φόβου κινουμένων ἐνηρῶθησαν ὑπὲρ τοῦ Κολόμβου.

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ.

Οὐδαμοῦ τοῦ κόσμου οἱ ἄνθρωποι ἀγαπῶσι τὰ χρήματα καὶ ἀγωνίζονται πρὸς ἀπόκτησιν αὐτῶν τόσῳ πολὺ ὅσον ἐν Ἀμερικῇ. Φιλοῦντες ἔργον τι νὰ ἦνε ἐπικερδές, καὶ ὁ Ἀμερικανὸς ἐπιχειρεῖ προθύμως αὐτὸ, ὅσας καὶ ἂν παρουσιάξῃ δυσκολίας ἢ καὶ κινδύνους. Ἀνθρώπος μὴ ἔχων ἀργύριον εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον εἶνε μὴδέν.

— Γνωρίζεις τὸν θεῖνον; ἐρωτῶσιν οἱ Ἀμερικανοί.

— Ναι, ἀξίζει εἰκοσι χιλιάδες τάλληρα.

— Καὶ ἐκείνον;

— Ὄ! αὐτὸς δὲν ἀξίζει τίποτε.

Ἡ διάπτωτος ἡμῶς αὐτὴ φιλοκέρδεια, ἣτις γεννᾶται μετὰ τοῦ ἀνθρώπου καὶ συναποθνήσκει μετ' αὐτοῦ, δὲν ἔχει σκοπὸν, ὅπως ἐν Εὐρώπῃ, τὴν ἀνάπαυσιν καὶ τὴν εὐζωίαν· ἐξ ἐναντίας· ἐν Ἀμερικῇ ἡ θέσις τοῦ ζῶντος ἐκ τοῦ εἰσοδήματος τῶν κτημάτων αὐτοῦ εἶνε ἄγνωστος, ἀλλὰ καὶ οὐδεὶς ἐπιθυμεῖ αὐτήν. Κατὰ πρῶτον κερδαίνουσι χρήματα ὅπως ζῶσιν, ἔπειτα ὅπως ἐπιχειρήσωσιν ὑποθέσεις, καὶ μετὰ ταῦτα ὅπως ἀναπτύξωσιν αὐτάς· ἡ ἐργασία οὐδέποτε παύει.

Ἐὰν εἴπῃς εἰς Ἀμερικανὸν ὅτι ἐπιθυμοῦμαι νὰ κατορθώσῃς ἐτήσιον εἰσοδήμα πεντηκόντα φέρ' εἰπεῖν χιλιάδων φράγκων ὅπως ἀποχωρῶν ζήτησιν ἐν ἡσυγίᾳ, αὐτὸς δὲν ἴα' ἐννοήσῃ. Οἱ Ἀμερικανοὶ εἶνε ἄλλοι χαρτοπαίχται, ὅτινες χαρτὰ ἔχουσι τὸν κόσμον, καὶ στοιγῆμα (enjeu) τὰ χρηματιστήρια. Οἱ χαρτοπαίχται δὲν διορθοῦνται ποτὲ ὅταν κερδήσωσι θέλουσι νὰ κερδήσωσι καὶ ἄλλα· καὶ ὅταν γάσωσι θέλουσι νὰ λάβωσιν ὀπίσω τὰ ἀπολεσθέντα. Καὶ ἐὰν δὲν ἔχωσι χρήματα νὰ παίξωσι, βλέπουσι τοὺς παίζοντας καὶ παίζουσι καὶ αὐτοὶ κατὰ φαντασίαν.

Ἡμέραν τινα συνωμίλου μετὰ θελακτικῆς τινας κυρίας· ἐλέγομεν δὲ περὶ τῶν προνομίων ἅτινα ἔχουσι ἐν Ἀμερικῇ αἱ γυναῖκες, διὰ τε τὴν ἀκρον πρὸς αὐτάς· συγκατάβασιν τῶν ἀνδρῶν, καὶ διὰ τὴν προστασίαν τῶν νόμων.

— Ἔχεις δίκαιον, μοι εἶπεν· ἐν γένει εἰμὲθα εὐτυχεῖς εἰς τὴν Ἀμερικῇ· καὶ ὅμως ἐπεθύμουν ν' ἀνῆκα εἰς τῶν ἀνδρῶν τὸ γένος.

— Θὰ ἦτο λυπηρὸν, ἀπεκρίθη· ἀλλὰ διατί ἐπιθυμεῖτε ν' ἀνῆκατε εἰς τὸ ἀθλιότερον ἦμισυ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους;

— Διατί; ἀνεφώνησεν ἐντόνος· καὶ ἐρωτᾷτε; Εἶπε καὶ ἡ ἑστὶς αὐτῆς ἐξήφθη· οἱ γαλανοὶ αὐτοὶ ὀφθαλμοὶ ἐλαμψαν ὑπὸ μακρὰς καὶ μελαίνας βλεφαρίδας λάμψιν ἱεροφάντου, καὶ ἄλόκληρον αὐτῆς τὸ πρόσωπον ἐφάνη καταληρθεῖν ὑπὸ μεγάλης καὶ ποιητικῆς ιδέας. Τοῦτο ἰδὼν ἐνόμισα ὅτι ἐπεθύμει νὰ ἦτο ἀνὴρ ὅπως διοικῆσθε στρατὸν ἢ πόλιν, ὅπως θέλγῃ τὰ πλήθη διὰ τῆς εὐγλωττίας, ἢ καὶ ὅπως ἀγωνισθῇ νὰ κατακτήσῃ τὴν Μεξικὴν ἢ τὴν Κούβαν· αὐτὴ ὅμως πλησιάζοντά με

— Ἐπεθύμουν, εἶπε, νὰ ἦμην ἀνὴρ διὰ νὰ γίνω ἄνθρωπος ὑποθέσεων (business man).

Ἄλλ' εἰ καὶ ἀγαπῶσι τοσοῦτον τὰ χρήματα οἱ Ἀμερικανοὶ, δὲν εἶνε ὅμως φιλάργυροι ὡς ὁ φιλάργυρος τοῦ Μολιέρου. Ὁ τοιοῦτος φιλάργυρος ἀγαπᾷ τὰ χρήματα ὡς χρήματα, φυλάττει μετὰ φόβου καὶ κρύπτει αὐτὰ καὶ ὑποβάλλει αὐτὸν εἰς δαιμονίας στερήσεις· μόνον δὲ ἡδονῆν αἰσθάνεται τὸ νὰ βυθίζῃ τὰς ἀγνεύσεις αὐτοῦ χεῖρας εἰς σάκκους χρυσίου, τοὺς ὁποίους οὐδέποτε ἴα' κενώσῃ.

Ἰδοὺ δὲ καὶ ποῖος ὁ τρόπος τοῦ ζῆν πάντων σχεδὸν τῶν ἐν Νέα Ἰόρκῃ καταγενομένων εἰς ὑποθέσεις. Καὶ ὁ πλουσιώτερος καὶ ὁ ἔσχατος ὑπάλληλος ἐγειρόνται καθ' ἐκάστην τὴν ἐβδόμην ὥραν, καὶ ὅταν τὸ ψῦχος εἶνε παγερὸν, καὶ ὅταν ἡ ζέση εἶνε πνιγρὰ.

Τὸ πρόγευμα ἐτοιμάζεται διὰ τὴν ἐβδόμην καὶ ἡμίσειαν, ἢ τὸ πολὺ διὰ τὴν ὀγδόην ὥραν· καὶ εἴτε ἐκατομμυριούχος εἴται εἴτε πτωχός, συγγροτεῖται ἐκ καφῆ μετὰ γάλακτος ἢ τσίπου, καὶ ἐκ τεμαχίου χοιρομηρίου, τὸ ὅποιον ἐνόησε ὑποχωρεῖ εἰς κρῦον *rosmarijn*. Τὴν ὀγδόην ὥραν ἢ τὴν ὀγδόην καὶ ἡμίσειαν ἅπαντες μεταβαίνουσι εἰς τὰς ὑποθέσεις τῶν. Καὶ βλέπεις τότε εἰς τὴν Wall-street καὶ τὰς παρακειμένους ὁδοὺς ἐργασίαν μερμηύων· ἀναβαίνουσι, καταβαίνουσι, συνθλίβονται, χειρονομοῦσι πρὸς ἀλλήλους ὅπως μὴ ὀμιλοῦντες ἀναλώσωσι πόλιν χρόνον. Μία δὲ καὶ μόνῃ ἰδέα κατέχει πάντας, πῶς ν' ἀπατήσῃ ὁ εἰς τὸν ἄλλον, καὶ πῶς νὰ μὴ ἀπατηθῇ.

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος τῶν ὑποθέσεων ἐργάζεται, δὲν ἔχει οὔτε πατέρα, οὔτε μητέρα, οὔτε ἀδελφόν, οὔτε ἀδελφὴν, οὔτε φίλον, οὔτε ἐρωμένην, οὔτε θεόν, οὔτε διάβολον· μόνον ὑποθέσεις καὶ ἀγοραστὰς ἔχει. Ὁ πλέον εὐαίσθητος, ὁ πλέον ἐνάρητος πατήρ, ὁ πλέον πιστὸς σύζυγος, ὁ πλέον τρυφερὸς ἐραστὴς ἀπολιθοῦνται, γίνονται ὅπως ἀναίσθητοι ὅταν καταγίνωνται εἰς τὴν πώλησιν ἀσκῶν τιμῶν ἀλείμματος ἢ δεμάτων τινῶν μακαλαίου. Τὴν ὥραν ἐκείνην ἡ καρδία τοῦ Ἀμερικανοῦ ἀλλοιοῦται, γίνονται τάλληρον. Ἐὰν ἔλθῳ τις εἰπεῖν ὅτι ἐπνίγησαν πάντες οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ· «Περίμενέ με, θ' ἀποκριθῇ, ὀλίγον νὰ τελειώσω, καὶ μετὰ ταῦτα σὲ ἀκούω.» Τὴν φιλοσοφικὴν ἀναληγσίαν τῶν στωϊκῶν ὑπερέβη ἡ ἐμπορικὴ ἀναληγσία τῶν Ἀμερικανῶν.

Νέος τις ἀναχωρήσας ἐκ Νέας Ἰόρκης, ἀπῆλθεν εἰς Ἰνδίας χάριν κέρθους. Μετὰ δέκα δὲ ἔτη ἐπανελθὼν ἀπήντησε κατὰ τῆν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἄμ' ἀποδιδουσίαι.

— Καλῶς ὤρισες! εἶπεν ὁ ἐν Ἀμερικῇ· εὗγε! τώρα ἤλθες;

— Ναι· καὶ σὸ πῶς εἶσαι;

— Πολλὰ καλὰ· χεῖρο πολὺ ὅτι σὲ εἶδα.

— Καὶ ἐγὼ ὁμοίως.

— Ἐκαμες καλὸν ταξεῖδι;

— Ἀρετὰ καλόν. Καὶ ἐδῶ πῶς εἶθε σε;

— Ἀρετὰ καλὰ.

— Τί νέα ἔχεις;

— Κανέν. Ὡ ναί! ἔχω ἓνα καὶ μέγαν....

— Ποῖον;

— Δὲν τὸ ἤξεύρεις; ἀπέθανεν ὁ πατήρ μας.

Τοῦτο ἀκούσας ὁ νεοστὶ ἑλλὼν ἐγένετο κατηφής, καὶ ἤρρισε νὰ συρίζῃ πενθίμως ὡς ἂν ἔλεγεν· ὦ διάβολε! Μετὰ μικρὸν ὅμως ἠρώτησε· Δὲν με λέγεις, πῶς πηγαινέουν τὰ βαμβάκια; ἔχουν τιμῆν;

Τὸ παράδειγμα τοῦτο εἶνε χαρακτηριστικόν, ἀλλὰ δὲν εἶναι καὶ γενικόν.

Αἱ ὑποθέσεις διακόπτονται περὶ τὴν δευτέραν ὥραν, ὅτε γίνονται οἱ ἔμποροι· διὰ τὰ ξενοδοχεῖα, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς εἶναι μέγας πρὸς τὸ κάτω μέρος τῆς πόλεως, βροῖουσι τὴν ὥραν ἐκείνην σιωπηλῶν δαιτημένων, αἵτινες φαίνονται λυπούμενοι τὸν καιρὸν ὅσον κατατρίβουσι εἰς τὸ νὰ τραφῶσι. Τὸ γεῦμα διαρκεῖ ὀλίγον καὶ εἶναι λιτὸν· ἦτοι κρέας με χόρτα, ἰχθεῖς, καὶ ἀντὶ μὲν ὀπωρικῶν μέγα τεμάχιον πίττας σχεδὸν ὡμῆς, ἀντὶ δὲ οἴνου ἀροσερῖν ὕδωρ. Μετὰ τὸ γεῦμα ἐπανέρχονται πάντες εἰς τὰ γραφεῖα καὶ ἐξακολουθοῦσιν ἐμπορευόμενοι μέχρι τῆς ἕκτης ὥρας. Ὅσάκις ὅμως συμπέσῃ κατεπελυσθῆσθε τις ὑπόθεσις, ὁ ἀρχηγὸς τοῦ καταστήματος ἐργάζεται μόνος μέχρι τῆς ἐνάτης ἢ καὶ δεκάτης.

Ἡ Ἀμερικῇ εἶνε ὁ ἐμπορικώτατος καὶ βιομηχανικώτατος τόπος τοῦ κόσμου· ἀυξάνουσι δὲ καὶ ἀναπτύσσουσι τὴν ἐμπορίαν καὶ βιομηχανίαν ἢ δραστηριότητα καὶ ἡ ἐμπειρία· σημειώτεον ὅμως ὅτι καὶ οἱ νόμοι παρέχουσι πᾶσαν εὐκολίαν πρὸς αὐτάς. Οὐδεὶς κανονισμὸς περιορίζει τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐπαγγελμάτων· οὐδὲν προνόμιον προστατεύει τὸ μὲν καὶ ζημιεὺν τὸ δὲ· οὐδεὶς φόρος ἐπιβάλλεται εἰς τὰ ἐμπορικὰ εἶδη· οὐδεὶς τυραννικὸς ἔλεγχος, οὐδεμία διατίμησις, οὐδὲν κόλυμα· ἐξ ἐναντίας ἡ περὶ τὴν πώλησιν καὶ τὴν ἀγοράν παντὸς πράγματος ἐλευθερία εἶνε μεγίστη. Ἰδοὺ διατί συνεχῶς, ἐντὸς πολλῶν τριῶν μηνῶν, οἱ ἐμπορευόμενοι ἀλλάζουσιν εἶδος ἐμπορίας· ὁ κατὰ πρῶτον φέρ' εἰπεῖν ἀροτοποιὸς γίνεται παντοπώλης, καὶ μετὰ ταῦτα κραιωπώλης, πολεητῆς ἐνδυμάτων τοῦ συμμοῦ, κατασκευαστῆς φρεζέτρων, ἀνθρακωλῆς, θεμελιωτῆς νέας θρησκείας, κουργὸς ἢ διδάσκαλος κλειδοκωμβάλου. Ἡ ὑπερ πτωχεύσαντος ἐμπόρου ὑπόληψις οὐδέποτε ἐλαττοῦται· οἱ δὲ πιστωταὶ εὐκόλως λησμονοῦσι τὸν πτωχεύσαντα, ἥστι· εὐθὺς ἐπιδίδεται εἰς νέας ἐπιχειρήσεις. Ἐπειδὴ δὲ βάσιν ἀναλλοίωτον διαγωγῆς ἔχει ἕκαστος τὸ δόγμα τοῦτο· «ὁ χρόνος εἶνε χρήματα», προτιμᾷ νὰ πιστοῖσθαι τὸν κακὸν ὀφειλέτην, ἢ νὰ κατανώσθαι τὸν χρόνον αὐτοῦ συζητῶν τὰ περὶ τῆς πτωχεύσεως. Πρὸ τινῶν μάλιστα ἐτῶν ὁ πτωχεύσας

οὔτε τὰ κατάστιχα αὐτοῦ ἐδιδίκευεν εἰς τοὺς δανειστάς· ἔλεγε μόνον· τόσον δύναιμι νὰ δώσω τοῖς ἐκτὸν, ἢ δὲν δύναμαι νὰ δώσω τίποτε. Πλὴν τούτων, ἐπειδὴ ἐν Ἀμερικῇ ὁ νόμος προστατεύει ἐν γένει τοὺς πτωχοὺς καὶ ἐξασφαλίζει τὴν προσωπικὴν ἐλευθερίαν, ἐάν τις ὀφεισθῆ ἐπὶ τῆς θαλάσσης Γραφῆς ὅτι δὲν ἔχει τὸν τρόπον νὰ πληρώσῃ ὅσα ὀφείλει, παύει πᾶσα καταδίκη. Ἐν Νέα Ἰόρκῃ ἐγένετο νόμος ἐξαιρῶν πάσης κατασεύσεως τὰς βιβλιοθήκας τῶν συγγραφεῶν, τῶν ἐφημεριδογράφων καὶ τῶν κληρικῶν. Ἄλλ' οὐδὲ τὰ ἐργαλεῖα, ὅποιαδήποτε καὶ ἂν ὦσιν, ὑπόκεινται εἰς κατάτρεσιν. Τινὲς δὲ τῶν Ἀμερικανῶν νομολόγων καὶ βάρβαρον ἀξιοῦσι τὴν φυλάκισιν τῶν ὀφειλετῶν. Πῶς ὀφείλετε, λέγουσι, νὰ πληρώσωσι τὰ ὀφειλόμενα ὅταν ἀφαιροῦται ἀπ' αὐτῶν ὁ μόνος τρόπος, ἢ ἐργασία, δι' οὗ δύναται νὰ πράξωσι τοῦτο; ἢ ἐναντίας, προσπέτουσι, πρέπει νὰ βιάζωνται οἱ ὀφειλῆται νὰ ἐργάζωνται ὅπως ἀποτίσωσι τὰ ἴδια χρεῖα.

Ἐὰν τὸ ἐνδυμα, τὸ ὀρολόγιον, ὁ πῆλος, ἢ ῥάβδος σου ἢ τι ἄλλο ἀρξασίνων εἰς τινα Ἀμερικανόν, σ' ἐρωτᾷ ἀμέσως πῶς οὐ τιμᾶται. Βυκάτω δὲ συμπερικίνεις ἐκ τοῦ ἦθους τοῦ ὅτι λέγει καθ' ἑαυτόν· «Ἴσως με τὸ εἶδος τοῦτο ἤμ' πορῶσι νὰ κάρω ἐμπόριον.»

Εὐρέθην ποτὲ εἰς χορὸν πλησίον ζεύγους χορευτῶν. Ὁ κίριος, ὀλίγον νὰ συνδιαλεσθῆ με τὴν κυρίαν, ἀφοῦ πρῶτον εἶπεν ὅτι τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὁ καιρὸς ἦτο ὥρατος (very fine weather), ἐπήνεσε τὰ στολισμάτα τῆς κεφαλῆς τῆς καὶ ἠρώτησε τὴν ἀξίαν τῶν. Ὅλοκλήρους ὥρας κατατρίβουσι πολλάκις τὸ ἐσπέρας νεὴ καὶ νέαι ὀμιλοῦντες περὶ οἰκονομικῆς κρίσεως, περὶ τῆς συμμοιῆς τοῦ βαμβάκου, περὶ οἴτου, περὶ ἐμπορευμάτων στεγνῶν ἢ βρογμένων καὶ καθεξῆς. Καὶ μὲν τὰς τοιαύτας ὀμιλίας δὲν ἀγαπῶσιν αἱ Ἀμερικανίδες, αἵτινες οὔτε εἰς τὰ ἐμπορικὰ ἀναμιγνύονται, οὔτε καὶ τῶν ἰδίων αὐτῶν συζύγων τὰς ὑποθέσεις γινώσκουσιν· ἀλλὰ τοιαύτη εἶνε ἡ πρὸς τὰ ἐμπορικά ἀκατάσχετος κλίσις τῶν ἀνδρῶν, ὥστε λησμονοῦσιν ὅτι ὀμιλοῦσι πρὸς κυρίαν.

Καθ' ὅδιν δὲν πλήττουσι τὰς ἀκού· σου εἰμὴ αἰ λέξεις τάλληρα, ἐμπόριον, ζημία, κέρδη. Καὶ εἰς τὰ θεάτρα, καὶ εἰς τὰ καπηλεῖα, καὶ εἰς τὰς λέσχας, καὶ εἰς ὅλα τὰ θεάματα μέρη, πανταχοῦ ἐπὶ λόγῳ ἢ ὀμιλίᾳ περιστρέφεται εἰς ὑποθέσεις. Εἰς τὴν Ἀμερικῇ παιδιὰ δὲν ὑπάρχουσι. Ἐγνώρισαν ἀξιολογόν τινα ταμίαν ὀδεκα μόνον ἐτῶν ηλικίαν ἔχοντα. Παιδιὰ εἰς τὰ ὅποια ἀλλαχοῦ οὔτε δέκα λεπτὰ ἐμπιστεύεται τις, εἰς τὴν Ἀμερικῇ τρέχουσι καὶ εἰσπράττουσι σπουδαῖα ποσά. Προσπάθησον ἂν ὀλέης νὰ π' ἀπατήσῃς· αὐτὰ ἐκ κοιλίας μητρός ἐξῆλθον λογισταί. Τόσον δὲ κατακυριεύει πάντας τοὺς Ἀμερικανούς· ἡ ἰδέα τοῦ συμφέροντος, ὥστε

βτε απέθανεν ο 'Αραγών, μοί εἶπέ τις ἐξ αὐτῶν
«Θὰ κέρδαινε βεβαίως πολλά χρήματα» ἢ ἁ-
στρονομία εἶνε επικερδέστατη.»

Πολλάκις ἐγένετο ἀναπολὼν τί ὠὰ ἐγένοντο
εἰς τὴν Ἀμερικὴν οἱ καλλιτέχναι, οἱ ἐπιστήμο-
νες καὶ οἱ φιλόλογοι τῶν Παρισίων.

Πρὸ τίνος ἐγράφη περιεργότατον βιβλίον, ἢ
βιογραφία τῶν ἐν Ἀμερικῇ πλουσιῶν ἐμπόρων,
περιλαμβάνων λεπτομερεστάτας ἱστορικὰς εἰδή-
σεις περὶ τῆς περιουσίας ἐκάστου αὐτῶν. Οὔτε ὁ
Δουμῆ, οὔτε ὁ Σὴν, οὔτε ὁ Οὐγγὼ, οὔτε ὁ Λα-
μαρτίν, οὔτε ὁ Σαικωπὴρ, οὔτε ὁ Βολταῖρ, οὔτε ὁ
Γκαίτ, οὔτε ὁ Σίλλερ, οὔτε ὁ Τάσσο, οὔτε ὁ
Βιργίλιος, οὔτε ὁ Θεὸς νὰ μὲ συγχωρήσῃ αὐ-
τὸς ὁ Πῶλ δὲ Κόκ, ἔχει τὴν δύναμιν νὰ μα-
γεύσῃ τοὺς Ἀμερικανοὺς ὅσον ἡ ἱστορία τῶν
πλουσιῶν. Βιβλίον περιγράφον πῶς ὁ περίφημος
κεφαλαιωχὸς Ζὼν ἤρχισε τὸν βίον του, πρῶτον
μὲν σὲρον κάρρον, ἔπειτα πολλῶν μῆλα, ἔπειτα
κρόμμυα καὶ πράσα, ἔπειτα παστά, ἔπειτα ξύ-
λα, ἔπειτα βαιμβάκια, ἔπειτα ἄλευρα· ἔτι μετὰ
ταῦτα ἔστειλε πλοῖα μὲ πυρίτιδα εἰς τὴν Ἀ-
φρικήν, μὲ σπάθος καὶ πυροβόλα εἰς ἄλλον τό-
πον ὅπως προστατευθῶσιν ἢ ὅπως καταπολε-
μηθῶσι τὰ καθεστῶτα, ὅτι κατεσκεύασεν ἄ-
τρηπλοια, ἐχάραξε δρόμους, ἤνοιξεν ἐκκλησίας
δι' ὅλας τὰς Ὠρησκείας, ἀρχαίας ἢ νεωτέρως ἀ-
διάφορον, ὅτι ἐπόησε μαύρους εἰς τὴν μεσημ-
βρινὴν καὶ ἐκήρυξε τὴν κατάργησιν τῆς δου-
λείας εἰς τὴν βόρειον Ἀμερικὴν· ὅτι ἔχει πλοῖα
εἰς ὅλας τὰς θαλάσσας καὶ καταστήματα εἰς
ὅλους τοὺς λιμένους· τοιοῦτο, λέγω, βιβλίον εἶνε
πρὸς τὸν Ἀμερικανὸν ἀναγνώστην τὸ διδακτι-
κώτατον καὶ ἐπαγωγώτατον τῶν συγγραμμά-
των. Κατ' ἐμὲ δὲ ἐν μόνον πόνημα δύναται νὰ
διαγωνισθῇ πρὸς τὸ Θέλγητρον τῆς «Ἀρχῆς τῶν
ἐν Ἀμερικῇ περιουσιῶν», ἢ ἱστορία τῶν πτω-
χεύσεων, περιέχουσα καὶ ὁδηγίαν περὶ τοῦ τρό-
που τῆς χρήσεως αὐτῶν. Οἱ μὲν θ' ἀναγνώσκου-
σι τὴν ἱστορίαν ταύτην ὅπως φυλάσσωνται ἀπὸ
τῶν χρεωκόπων, οἱ δὲ ὅπως χρεωκοπήσωσιν· ὁ-
πως δὲ ἴσως πάντες θ' ἀναγνώσκουσιν αὐτήν.

OSCAR COMTEANT.

Ο ΕΝΑΘΕΟΣ ΛΑΕΛΦΟΣ

Ἵποθέτω ὅτι ἔχετε ἀδελφὸν ὀνομαστὸν διὰ
τὰς ἀρετὰς, τὰ προτερήματά του ἢ δι' ἄλλο
πλεονέκτημα τὸ ὅποιον οὐδεὶς γνωρίζει ποῖον
εἶνε, καθὼς πολλάκις συμβαίνει.

Ὁ ἀδελφὸς σας οὗτος ὀνομάζεται Φραγκίσκος
Ταρτεπιών.

Ἵμεῖς ὀνομάζεσθε Ἀλφρέδος ἢ Ἐδγάρδος
Ταρτεπιών.

Παρουσιάσεθε ἄνευ τοῦ ἀδελφοῦ σας εἰς τινὰ
οἰκίαν· ὁ ὑπηρέτης ἀναγγέλλει: «Ὁ κύριος
Ταρτεπιών.» Εἰς τὸ ὄνομα τοῦτο τοῦ Ταρτε-
πιών, τὸ κεντημένον εὐρωπαϊκὴν φάμην, ἅπαν-

τες οἱ ἐν τῇ αἰθούσῃ στρέφουσι πρὸς τὴν θέ-
ραν, ὁ πρὸ μικροῦ ἀρχίσας τετράχορος σταματᾷ
καὶ εἰς εὐστροφὸς χορευτῆς χάνει τὸν χρόνον.
Πάντες ψιθυρίζουσι τὸ ὄνομα Ταρτεπιών.

— Μπα! ὁ Ταρτεπιών! πῶς, εἶνε ὁ Ταρτε-
πιών; Μπα! ὁ κύριος Ταρτεπιών ἐδῶ;

Αἰ κυρίαί βίπτουσι κρόφιον βλέμμα ἐπὶ τοῦ
κατόπτρου.

Ἴλλὰ κύριός τις λέγει:

— Αὐτὸς δὲν εἶνε ὁ Ταρτεπιών, τὸν κύριον
Ταρτεπιών τὸν γνωρίζω πολὺ καλά ἐγώ, προ-
χθὲς ἀκόμη ἐγευματίσασα μαζί του.

— Ἐν τούτοις ἀνήγγειλαν τὸν κύριον Ταρ-
τεπιών.

— Ναί, ἀλλ' εἶνε ὁ ἀδελφός του.

— Ἄ! ὁ ἀδελφός του!

— Δὲν εἶνε τίποτε, εἶνε ὁ ἀδελφός του.

Καὶ πάντες εἶνε ἤδη κακῶς διατεθειμένοι
πρὸς ὑμᾶς ὥς νὰ τοὺς ἠπατήσατε, καὶ ἀσμέ-
τως ἤθελον σᾶς συρῆξει.

Ἐφοῦ συνέλθετε ὀλίγον ἐκ τῆς ταραχῆς σας,
προσκαλεῖτε κυρίαν τινὰ νὰ χορεύσῃτε· χορεύε-
τε ὅσον δύνασθε καλλίτερα· ἀλλ' αὕτη σὰς λέ-
γει:

— Ὁ ἀδελφός σας βεβαίως δὲν χορεύει.

— Ὅχι, κυρία μου.

— Ἦμην βεβαία περὶ τοῦτου· οἱ σπουδαῖοι
ἄνθρωποι δὲν ἀγαπᾶσι τὸν χορὸν. Ἦ φράσις
αὕτη ἐξήρπυε τὴν φιλοτιμίαν σας. δεκνέσθε
εὐφρεστερος τοῦ συνήθους, εὐρίσκατε ἄνὰ πᾶσαν
στιγμὴν εὐφροσύνην, τὰς λέγετε χωρὶς νὰ γε-
λάτε πολὺ ὁ ἴδιος καὶ τέλος νημιζετε ὅτι ἐπα-
νεκθήσατε τὴν πρέπουσαν ὑμῶν θέσιν καὶ ὑπό-
ληψιν, ὅτε ἡ οἰκοδόμησις σᾶς πλησιάζει καὶ
σᾶς λέγει:

— Ἄ! κύριε, ὁ κύριος ἀδελφός σας ἔχει
πολὺ πνεῦμα. Δὲν ἠδυνήθη νὰ ἔλθῃ ἀπόψε;

— Ὅχι, κυρία μου.

— Ἐννοῶ, αἱ στιγμᾶί του εἶνε πολὺ τιμωί, δὲν
ἠθέλησε νὰ ἔλθῃ νὰ πηλήξῃ ἐδῶ.

— Καὶ ἐγὼ λοιπὸν; σκέπτεσθε τότε ὑμεῖς·
καὶ αἱ ἐδικαί μου λοιπὸν στιγμᾶί δὲν εἶνε πο-
λύ τιμωί; Ὅτι ἠδύνατο νὰ προξενήσῃ εἰς τὸν ἀ-
δελφόν μου ἄνισον εἶνε λοιπὸν διασκαστικὸν
δι' ἐμὲ;

Λαμβάνετε ἔχημα. Ὁ ἀμαξήλατος σὰς ζι-
ταί ἀνωτέραν τῆς συνήθους πληρωμὴν, ἀρνεῖσθε
καὶ αὐτὸς σὰς ὑβρίζει. Ἐναφέρεσθε εἰς τὴν ἀ-
στυνομίαν. Ὁ ἀστυνόμος ἐρωτᾷ τὸ ὄνομα τοῦ
ἐνάγοντος.

— Ταρτεπιών, ἀπαντᾷτε.

— Ἄ! ἃ! ὁ μέγας Ταρτεπιών! λάβετε τὸν
κόπον. . .

Καὶ σὰς δίδει κῆθισμα.

— Ὅχι, ἐκεῖνος, κύριε, ἀλλ' ὁ ἀδελφός του.

— Ἄ! πολὺ καλά!

Καὶ σὺρι δπίσω τὸ κῆθισμα.

— Κύριε, λέγετε εἰς τὸν ἀστυνόμον, δὲν ἤλ-
θον ἐδῶ διὰ τὰς πέντε δραχμάς, τὰς ὁποίας
παρνόμως μοί ζητεῖ ὁ ἀμαξήλατος, ἀλλὰ διότι
πρέπει τέλος πάντων νὰ τιμωρηθῶσιν αὐτοὶ οἱ
ἄνθρωποι· θέλει νὰ μὲ κλέψῃ πέντε δραχμάς.

— Ἄ! κύριε, ἀπαντᾷ ὁ ἀστυνόμος, δὲν ἀξίζει
διὰ πέντε δραχμάς νὰ διασύρετε τὸ ὄρατον ὄνο-
μα τὸ ὅποιον φέρετε· δώσατε τὰς πέντε δραχ-
μάς καὶ ἂς μὴ γείνη πλέον λόγος περὶ ταύτης
τῆς ὑποθέσεως.

Ἐμέραν τινὰ ὁ κύριος ἀδελφός σας καταξιοῖ
νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν σας.

— Ἄ! ἦλλος, τῷ λέγετε.

— Μάλιστα, κύριε.

— Ἄ! κύριε. . . τί σημαίνει τὸ κύριε τοῦτο.

— Σημαίνει ὅτι μὲ ἀτιμάζετε.

— Ἐγὼ;

— Μάλιστα, σὺς. . . Ἐχετε σχέσεις μὲ. . .

— Ναί, τὸ ὁμολογῶ.

— Σὰς εἶδεν ὄλος ὁ κόσμος.

— Δὲν ἐκρυπτόμην.

— Καὶ εἰς τὰ χεῖλη ὄλων ἤρχετο τὸ ὄνομά
σας, τὸ ὄνομά μου.

— Ἄ!

— Φρονεῖς ὅτι τοῦτο μοί εἶνε εὐχάριστον;

— Ἄλλὰ, ἀδελφε μου, τοῦτο εἶνε πολὺ εὐ-
χάριστον εἰς ἐμὲ.

— Μὴ χορατεύωμεν. Ὅταν τις φέρῃ ὄνομα
ἐντιμον, ὀφείλει νὰ τὸ σέβεται. Δὲν πρέπει
πλέον. . .

— Ἐτρελλάθη;

— Ἦότε θὰ μὲ ὑποχρέωσετε ἐάν δὲν πατήσε-
τε πλέον εἰς τὴν οἰκίαν μου.

Ἄλλην τινὰ ἡμέραν ἐπανερχεται ὁ ἀδελφός
σας.

— Ἐμαθον ὄρατα νέα. Σκοπεύετε νὰ γίνετε
πιλοπόλης.

— Μὰ τὴν πίστιν μου, ἀδελφε μου, εἶνε τὸ
μόνον μου καταφύγιον. Ἦ οἰκογένειά μας ἐδα-
πάνησεν ὄλην τὴν περιουσίαν της διὰ σέ· ἐμὲ
οὐδεὶς συνέδραμε· θὰ δοκιμάσω λοιπὸν τὴν τύ-
χην μου εἰς τὸ ἐμπόριον.

— Αἴσχος!

— Αἴσχος μᾶλλον εἶνε νὰ πεινώ! Ἐάν θέλῃς
νὰ μὲ δώσης χρήματα, δὲν γίνομαι πιλοπόλης.

— Δὲν ἔχω.

— Ἦότε λοιπὸν, ἄφες με νὰ κερδήσω μόνος
μου, ἢ μᾶλλον βοήθησέ με. Ἐάν θέλῃς, δύνασαι
νὰ μὲ κάμῃς πλούσιον, συνιστῶν με εἰς τὸν Κ. . .

— Οὐδέποτε θὰ ὁμολογήσω ὅτι ἐγὼ ἀδελ-
φὸν, ἀδελφὸν φέροντα τὸ αὐτὸ μὲ ἐμὲ ὄνομα,
ἀδελφὸν πιλοπόλην, οὐδέποτε!

Τὸ ὄνομα τοῦτο, τὸ τριμερὲν τοῦτο ὄνομα,

τὸ ὀφείλον ἴσως τὴν ἐπισημότητα οὐχὶ εἰς τὴν
ἱκανότητα ἀλλὰ τὴν βραδιουργίαν, εἶνε διὰ σέ ὁ
χιτῶν τοῦ Νήσσου· ὁμοιάζει ἐνδυμα τὸ ὅποιον
σοὶ ἐδάνεισε φίλος σου, ὅστις ἔρχεται κατόπιν
σου λέγων ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν:

— Πρόσεξε, θὰ χύσης τὸ ποῦνται ἐπάνω εἰς
τὸ φόρεμά μου. Μὴ σηκώνῃς τόσον ἕψηλά τοὺς
βραχίονας, θὰ ξεσχίσης τὰς βαρὰς τῆς μασχά-
λης τοῦ φορέματός. Σὲ εἶπα νὰ μὴ κομβώσης
τὸ φόρεμά μου, διότι θὰ χάσῃ τὸ σχημά του.
Μὴ ὀέτης τὰς χεῖρας εἰς τὰ θυλάκια. Πρόσεχε
τὰ κομβία, καὶ μὴ λησιμονήσης νὰ πάρῃς ὄχημα
ἐπιστρέφων, διότι βρέχει καὶ θὰ καταστραφῇ
τὸ φόρεμά μου.

Ἐπὶ τέλους λέγεις εἰς τὸν φίλον σου:

— Πάρε τὸ φόρεμά σου καὶ πήγαινε εἰς τὸ
καλὸν.

— Ὅμοίως, ἐπὶ τέλους, λέγετε εἰς τὸν ἐνδο-
ξον ἀδελφόν σας:

— Τρισένδοξέ μου ἀδελφε, φοβερὰ μ' ἐξάλι-
σας μὲ τὸ ὄνομά σου τοῦ Ταρτεπιών. Εἰς τὸ ἐ-
ξῆς ἔσο σὺ μόνος Ταρτεπιών· σὺ μόνον φέρε
τὸ ὄνομα τοῦτο, ὅπερ κατέστη πολὺ βαρὺ δι' ἐμὲ.
Ἐγὼ παύω νὰ ὀνομάζομαι τοῦ λοιποῦ Ταρτε-
πιών, ἀλλὰ θὰ δύναμαι νὰ κάμω ὅ,τι ὀέλω.
Ἐγὼ θὰ ὀνομάζομαι τοῦ λοιποῦ Ταρτεπιού·
τὸ Υἱ μοὶ ἀποδίδει τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν εὐ-
τυχίαν. Ἐξ ἡμῶν δὲ θέλουσι ἐξέλθει δύο δια-
κεκρυμμένα ἀπ' ἀλλήλων γένη. Οἱ Ταρτεπιών, τῶν
ὁποίων θὰ ἦσαι σὺ ὁ γεννάρχης, καὶ οἱ Ταρτε-
πιού, τῶν ὁποίων ἐγὼ θὰ ἦμαι ἡ ἀρχή. Καὶ ἐν
μετὰ πέντε χιλιάδας ἔτη, τὰ δύο ταῦτα γένη,
ἐχθρὰ γενόμενα, συσπαράσσωνται, ἐάν οἱ ἐκγο-
νοὶ ἡμῶν ἐπιλαθόμενοι ὅτι εἶνε ἐξ ἀδελφοί, ἐπι-
χειρήσωσι νὰ φάγωσιν ἀλλήλους· μὲ διάφορον ἔρ-
τυμα, ἢ ἁμαρτία ἐπὶ σέ· ναιε reiro, Ταρτεπιών:
Ὁ Ταρτεπιού οὐδὲν πλέον ἔχει κοινὸν μετὰ σοῦ.
[Alphonse Karr].

ΚΑΕΠΤΑΙ ΜΕΓΑΛΟΥ ΟΝΟΜΑΤΟΣ

Ἐν τινὶ γαλλικῇ ἐφημερίδι ἐδημοσιεύθη πρὸ
πολλοῦ ὑπὸ τοῦ Βικτωρος Οὐγκώ (Hugo) ἡ ἐπο-
μένη περίεργος σημείωσις:

Κατάλογος ἀνθρώπων πάσης τάξεως, οἵτινες
μοὶ κάμνουν ἢ μοὶ ἔχουσι κάμει τὴν τιμὴν νὰ
οἰκαιοποιθῶνται τὸ ὄνομά μου.

1.— Βα. Ἑρίος Hugo! ναυτικός. Δὲν ὑπογράφεται
δι' ὀλοκλήρου τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ Βα. Ἑ-
ρίος, ἀλλὰ γράφει μόνον Β. Τὸ ἰ, κακὰ γεγραμ-
μένον, ἐξαφανίζεται ἐπιτηδῆς ἀπὸ τὰ ἄνηθ τῆς
καλλιγραφίας, εἰς τὴν τὴν ὡστε ἡ ὑπογραφή αὐ-
τοῦ ἀναγινώσκαται Β. Hugo.

Τὸ λάθος τοῦτο μοὶ ἐκείσε ποτε 1600
φράγκα.

2.— Ἦ δεσποσύνη Ἰωσηφίνα Hugo, θυγά-
τηρ θυρωροῦ, ἀνῆλθεν ἐπὶ τῆς σκαπῆς τοῦ θεά-
τρου Ἀγίου Ἀντωνίου, ὑπὸ τὸ ὄνομα Βικτωρίας

Hugo. 'Η συροή υπήρξε μαγίστη και η επιτυχία πλήρης. 'Ο κόσμος επίστευσε ότι ήτο αδελφός μου, ήν εγώ εγκαταλείπω εις την δυστυχίαν.

3.—'Αδελφός Hugo, αδελφός: είς τὰ προγράμματα του τυπώνει τὸ ὄνομά του A. Hugo. Τὸν νομίζου ἀδελφόν μου.

4.—M. Hugo, ξενοδόχος: πρό τινος ἀφελαν ἐπίτηδες τὸ I ἀπὸ τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ ξενοδοχείου του και καλεῖται μόνον Hugo.

5.—Φελξ Hugo, βράπτης, υπογράφεται Felix Hugo. Τὸν ἐκλαμβάνου ἀντὶ τοῦ ἀδελφοῦ μου.

6.—'Ο . . . , ἠθοποιὸς ἐν Ἄμιεν, καλεῖται Βίκτωρ Οὐγκώ και κερδοσκοπεῖ ἐκ τῆς ψῆμης τοῦ ὀνόματός μου.

7.—Μικρὸν σοκακόπαιδον τῶν Παρισίων, πολιτῆς φασφύρων, κατεδικάστη πρό τινων ἡμερῶν εἰς ἑνὸς φράγκου πρόστιμον ὑπὸ τὸ ὄνομα Βίκτωρ Οὐγκώ. Φαίνεται ὅτι δὲν εἶχαν ἐπώνυμον.

Ένα πούλι ἀναστέναξε μέσα 'ς τὸν "Αἰ Νικόλα, εἰ ἑμαρθεῖναι τὰ κλαδιά, ἕλα τὰ περιβόλια 'ς τοὺς κάμπους ὅπ' ἀκούστηκε μαράθησαν τὰ χόρτα. Τ' ἀκούσαν και δὴ "Ἐλληνες, δὴ "Ἀνατολικισταί: "Τ' ἔχεις πουλάκι μου και κλαίς 'ς τὸν ἥλιο και μαδίεσαι; —"Ἀντίπραχτὸς ἐδιάβαινα ἀπὸ τὸ Καρπενήσι, κι' ἔκουσα νὰ συνομιλοῦν 'ς τὸν Σκόδρα τὸ τσαντιήρι. Κ' ἔλεγον 'ς τὸ συμβούλιο τὸ κάτω τὸ χαμπέρι. 'Ο Μάρκος ἐκοιτάθηκε μὲ φορῆζε χιλίους.

Χαρακτηρισμὸς
ΤΟΥ ΜΑΡΚΟΥ ΜΠΟΤΣΑΡΗ

'Ο Μάρκος Μπότσαρης ἦν ἐκ τῶν σπανίων ἐκείνων τῆς ἐλευθερίας προμάχων, οἵτινες ὑπέταξαν τὸ ἴδιον ὄφελος εἰς τὸ κοινὴ συμφέρον, ἀνδρείος δὲ και πιστὸς ἀνὴρ, οὗ διεμείνεν ἀγία παρὰ τοῖς "Ἐλλήσιν ἡ μνήμη. Οὐδεὶς εἶχε τὴν ἀφιλοκερδέη αὐτοῦ ἀφοσίωσιν ὑπὲρ τοῦ ἐλληνικοῦ ἀγώνος, οὐδεὶς τὴν δραστηριότητα αὐτοῦ και τὴν ἐπι τοῦ πεδίου τῆς μάχης γενναιότητα. "Ὅτε ὁ Χουρσὶν Μασσᾶς κατεμῆμφθη κατὰ τῶν Ἀλβανῶν, ὅτι ἦσαν διειλί, ἀνέξοι νὰ τρώγῳσι τὸν ἄρτον τοῦ βασιλέως των, διότι δὲν κατέρθουσαν νὰ καταβάλωσι τοὺς Σουλιώτας, ἀπήντησεν αὐτῷ γρηναίως τις πολεμιστῆς, οὐλὸν ἀνάμεστος, ὁ Λασάν. Ἀρούνας: "Ὀχι ἀυθέντα! οἱ Ἀλβανοὶ ἐδείξαν πάντοτε ὅτι δὲν στεροῦνται γενναϊότητα, και ὅτι ἀξίως τρώγουσιν τὸν ἄρτον τοῦ βασιλέως; ἀλλὰ πρέπει νὰ δημολογήσωμεν χάριν τῆς ἀληθείας; ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ εἶνε ἔκτακτα καλλικάρια, και ὁ Μάρκος μέλεισται εἰς τῶν ἀνητῆτων ἀνδρείων τοῦ καιροῦ μας. Ἄν ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ήτο Μουσουλμάνος, θὰ ἐπιπεύομεν ἀδιστακτικῶς, ὅτι ὁ προφήτης Ἀσρεπ Ἄλλῆς ἐπανήλθεν εἰς τὴν γῆν. Ἄε κατὰ τοῦ Χουρσῆτ μάχη και ἡ υπεράσπισις τοῦ Μεσολογγίου εἶχον περιβάλλει τὸ μέτωπον τοῦ Μάρκου δάφνας, ὑπὸ παντὸς ἐν Ἑλλάδι, κατὰ τὸ σῆνθηδες, φθόνουμένους. Ἰσως δὲ τὸ μόνον αὐτοῦ ἐλάτ-

τωμα ήτο, ὅτι συνησθάνετο ἑαυτὸν πολὺ ὑπέρτερον τοῦ χαμαιζήλου φθόνου τῶν περὶ αὐτὸν, και δὲν ἀνελογίζετο ἐπικριτὸς τὴν ἀληθῆ τῶν πραγμάτων κατὰστασιν. 'Ο ἀνὴρ εὐαίσιος, ὅστις ἐσχίσε τὸ κερσσευασμένον αὐτῷ δίπλωμα στρατηγοῦ, ἔμα ἀκούσας τὰς ἐπι τούτῳ φηλονεργὰς παρατηρήσεις τῶν συμπατριωτῶν αὐτοῦ, και εἶπε τοὺς μετριόφρονας μὲν τούτους ἀλλὰ και τολμηροὺς λόγους: "Ὅστις εἶνε ἀξίος, λαμβάνει αὐριον τὸ δίπλωμά του ἐνώπιον τοῦ ἐχθροῦ, δλίγον βεβαίως ἐσυλλογίζετο, ὅτι περιστοιχίζον αὐτὸν ραχιδούργοι, οἵτινες χαίροντες ἐβλεπον αὐτὸν ἐμπλεκόμενον εἰς κινδύνους, ἵνα καταλίπωσιν αὐτὴν ἔπειτα ἔρμικον εἰς τὴν μοῖράν του.

K. ΜΕΚΚΑΚΙΑΝ ΠΑΡΟΙΣΙΑΣ.

ΕΧΘΡΟΙ

'Έχεις, φίλε μου, ἐχθροὺς; Προχώρει, μὴ σὲ μέλλει. Ἐάν φράξῳσι τὴν ὁδὸν σου μὲ ἐμπόδια, κάμε μίαν περιστροφήν, ἐμπληρῶν δάιμοντα τὸ καθήκόν σου εἰς τὸ πείσμά των. 'Ὁ μὴ ἔχων ἐχθροὺς δὲν σημαίνει τίποτε, διότι ἡ ζῆμη του εἶνε τοιαύτη, ὥστε ἐκκατῶς μαλλιάσσει αὐτὸν κατὰ τὸ δοκοῦν. 'Ο φιλαλήτης, ὁ σκεπτόμενος και ὁ λέγων τὴν γνῶμην του, εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴ κάμη ἐχθροὺς ὕστους αἱ παρατηρήσεις αὐτοῦ προσβάλλουσι. Νὺ ὅμως ἀδιαφόροι περὶ τῶν ἐχθρῶν σου' πιστευτον δ' ὅτι εἰσὶ τσανῶτον ἀνεγκάλιοι, ὕστον ὁ ἀνήρ, ὄν ἀναπνέομενος, ὅπως δικτηρῶμενον ἡμᾶς δραστηρίους και πρωθύμους. Οἱ ἐχθροὶ δμοιάζουσιν σπυθῆρας τοὺς ἐπιούσας, ἐάν δὲν φουρήσης, σθένονται μόνον των. "Έχε ὅπ' ὄφιν σου ὅτι, ἐάν φιλονεικῆς μετ' αὐτῶν, τότε κἀμνεὶς τὴν ἐπιθυμίαν των. (Πόρων).

ΛΑΠΘΕΙΑΙ

*. 'Ὁ ἀγαπῶν τοὺς κολακεύοντας αὐτὸν ἀκολουθεῖ ἀκουσίως του τῆ θέσιν τοῦ Ἰησοῦ λόγιον: ἀγαπίετε τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν.
*. Ἐάν ἡ εὐφυὴ ὑπεβάλλετο τῆ λογικῆ πῶσα εὐφυὴ πνεύματα ἤθελον φαινόνται ἀνόντα και γελῶντα!
*. 'Ὁ περνωρισμένος νους περιφρονεῖ ὅτι δὲν δύναιται νὰ ἐνοπήσῃ τὸ γρηγὸν πνεῦμα ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ ὅτι οἱ ἄλλοι γινώσκουσιν, ἡ δὲ μεγαλοφυία ἐπιθυμεῖ ν' ἀνακαλύψῃ ὅτι οὐδεὶς ἠξεύρει.
*. Ἡ εὐτυχία και ἡ κλοδοαίμονία τοῦ ἀνθρώπου ἐξαρτῶνται πολὺ μᾶλλον ἐκ τῆς δικλῆσεως ἢ ἐκ τῆς τῶρης αὐτοῦ. (Ia Rochefoucauld).

Τὸ σῆνθημα τοῦ Σπαρτιατοῦ ήτο "νίκη ἢ θάνατος», μᾶλλον δὲ, καθὼς λέγεται, ὅτι εἶπε ποτε Λάκκινα πρὸς τὸν υἱὸν, παραδίδουσα αὐτῷ τὴν ἀσπίδα: «ἡ τὰν ἢ ἐπι τῶν», ὅ ἐστιν ἢ νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν ἀσπίδα αὐτοῦ εἰς Σπάρτην, ἢ νεκρὸς ἐπι τῆς ἀσπίδος ν' ἀνακομισθῇ διότι ὁ ἀπολέσας τὸ σπλον τούτο και ἐπιζήσας ἐλογίζετο ἄτιμος και ἐκασθεν ὅσα ἀδύνατον ήτο νὰ

ὑποφέρει ψυχὴ εὐγενῆς. 'Ὁ τρέσας, δηλαδὴ ὁ δειλιάσας, και μὴ προτιμήσας τῆς ἀπὸ τοῦ πεδίου τῆς μάχης φυγῆς τὸν μετὰ τῶν συναγωνιστῶν θάνατον, ἀπέβαλλε πάντα τὰ τοῦ πολίτου δίκαια και διετέλει διὰ παντὸς ὄφ' ὄλων περιφρονούμενος. 'Ὁ Ἀριστόδημος ήτο εἰς τῶν 100 Σπαρτιατῶν, οἵτινες ὑπὸ τὴν βασιλέα Λεωνίδα, ἀντιπαρατάχθησαν ἐν Θερμοπύλαις πρὸς τοὺς Πέρσας: μόνος δὲ αὐτὸς δὲν ἀπέθανε μετὰ τῶν ἄλλων, ἀλλὰ διεσώθη ἀγενῶς εἰς Σπάρτην. Ἐνταῦθα ὅμως ὑπέκρυψεν εἰς ὄνειδος βαρὺ οὐδεὶς ἤθελε νὰ δώσῃ αὐτῷ πῦρ, και οὐδεὶς πρὸς αὐτὸν διελέγετο, πάντες δὲ ἐπιδεικνύσαντες αὐτὸν ἐλεγον: «ὁ τρέσας Ἀριστόδημος.» Τοιαῦτα ήτον ἐν Σπάρτῃ τοῦ ἀνάνδρου ἡ τύχη. Ἐάν ήτο ἄγαμος, δὲν εὗρισκε σύζυγον, ἐάν εἶχε κῆρας, δὲν εὗρισκε γαμβρόν. Οἱ νέοι οὐδὲν ὄφειλον πρὸς τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ σέβας, και ὅσοι δὲν ἀπέστραφον ἀπὸ αὐτοῦ τὸ πρόσωπον ἠδύνατον νὰ βαπῖσωσιν αὐτὸν ἀτιμωρητί. "Ὅστε «οὐδὲν θαυμάζω», ἀνακράζει ὁ Ξενοφῶν», «τῆ προαιεσίσῃ ἐπεί θάνατον, ἀντὶ τοῦ οὕτως ἀτίμου τε και ἐπονειδίσῃ του βίου.»—K. Παπαρηγόπουλος.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

.. Έκ τινος διατριβῆς, δημοσιευθείσας ἐν τῇ ἐφημερίδι Ἑμπρός, ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Χαρακτηρισμὸς τοῦ Ῥωμοῦ», ἐσταχυολόγησα τὰ ἐπόμενα: 'Ὁ Ῥωμῆς θεωρεῖ ἅπαντα τὸν ἐξωτερικὸν κόσμον πλασθέντα ἀποκλειστικῶς δι' αὐτὸν, ὡς ἐκ τούτου ἐνοεῖ νὰ χρησιμοποιῆ αὐτὸν κατὰ βούλησιν. Κατ' αὐτὸν, οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων δὲν ἔχουσιν ἄλλον λόγον ὑπάρξεως, ἢ τὴν διευκόλυνσιν τῆς πραγματοποιήσεως τῶν ὀρέξεών του. Οὐδεὶς, πλὴν αὐτοῦ, ἔχει δικαιοῦματα. Πάντες οἱ λοιποὶ ἔχουσι καθήκοντα πρὸς αὐτὸν· καθήκοντα, ὡν τῶν ἐκτέλεσιν ἀπαιτεῖ πανταχοῦ και ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν. Ἐλαβεν ἀνάγκη νὰ εἶναι κατὰ τὸν μέσον, ὑπερὸ θὰ τῇ χρησιμῶσει εἰς Θεραπεύαν τῆς ἀνάγκης ταύτης.—'Ὁ πρῶτος διαδάτης,—ἰδοὺ ὅτι τῷ χρειάζεται.—Τί ἀπλοῦστερον τούτου; —H. χ. κἀπνίζει, οὐδέποτε ὅμως φέρει μεθ' αὐτοῦ πυρετα. Τί τῷ χρησιμεῖον; Σταματῆ τὸν πρῶτον, ὄν συναντήσῃ κἀπνίζοντα, και λέγει αὐτῷ ἀποτόμως: Ἦ σωεῖα σου.—'Ὅταν προσήβῃ παρακαλεῖ, εἶναι ἐδυεργῆ: Ῥωμῆς. 'Ὁ Ῥωμῆς βυδίζει κατὰ μήκος τῆς ὁδοῦ Αἰόλου ἢ Ἑρμῶ, ὅπου τὸ κλίμα τῶν πεζοδρομίων δὲν ἐπιτρέπει τὰς συναθροήσεις. Ἄλλ' ὁ Ῥωμῆς θέλει νὰ σταθῇ, ὅπως περιεργασθῇ εἰκόνα τινὰ ἐκτεθειμένην εἰς παράθρονον καταστήματος, ἢ ὅπως χαίρατῆ φίλον τοῦ τινος και τῷ ἀποστείνῃ τὴν ἐρώτησιν: «Ἀπὸ ποῦ ἐρχεσαι, ποῦ πα;» Ἰδοὺ λοιπὸν κακογῆ πεζοδρομίου, παρεμφερῆς τῇ κατογῆ τῆς Βουλγαρίας. Ἰδοὺ

παύσις τῆς διὰ τῆς στενῆς ἐκείνης ἀρτηρίας κυκλοφορίας. Οἱ διαβάται, ἐάν θέλωσι νὰ ἐξακολουθήσωσι τὸν δρόμον των, ὀφείλωσι νὰ κατέλθωσι τοῦ πεζοδρομίου. Εὐτυχεὶς δὲ, ἐν ὁ καιρὸς δὲν εἶναι βροχερός,—διότι, εἰς τοιαύτην περίπτωσιν, ὄν ἀναγκασθῶσι νὰ διέλθωσι διὰ τοῦ βορβόρου, ἀφοῦ ὁ ροιμῆς δὲν ἔχει τὴν εὐγένειαν νὰ ἀποσυρῆ ὅπως οἱ διαβάται διέλθωσιν ἀβρόχοις ποσί. Μὴ νομίσῃτε δὲ ὅτι, ἐάν οἱ διαβάται αὐτοὶ εἶναι Κυρίαί, θὰ σωθῶσι τῆς βορβοροδασίας ταύτης. Θὰ ἀναγκασθῶσι και αὐτοὶ νὰ βυθίσωσι τοὺς λεπτοφυεῖς πόδας των εἰς τὸν βόρβορον, δι' ὄν βεβαίως δὲν ἐπλάσθησαν, διότι οἱ κατέγοντες τὸ πεζοδρόμιον Ῥωμοῖ δὲν ἐνοοοῦσι νὰ παραχωρήσωσιν εἰς ἄλλους θέσιν, ἤν τόσον ἀνδρείως καθεῖζαν.

'Ὁ Ῥωμῆς περιπατῶν ἔχει τὸ γούστο νὰ θέτῃ τὴν ῥάβδον ὑπὸ τὴν μασχάλην,—και ἐν ὄσω βαδίζει κατ' εὐθείαν inline male.— ἀλλ' ὅταν ἔλθῃ αὐτῷ ἡ ὄρεξις νὰ ἐκτελέσῃ στροφὴν τινὰ, οὐαὶ τῷ γείτονι!

Ἄς ἀκολουθήσωμεν τὸν Ῥωμῆν περιπατοῦντα. Ἰδοὺ βλέπει ἐρχομένης δύο Κυρίας. Δύναιται μικρὸν παρεκκλίνας, νὰ ἀφήσῃ αὐτάς ἐλευθέρων τὴν διέλευσιν, διαρχόμενας ἐκ ταῦ ἐνὸς ἢ τοῦ ἄλλου μέρους. Μὴ τῷ περιμένετε. 'Ὁ Ῥωμῆς οὐδὲ τρίχα παρεκκλίνει. Καὶ ἰδοὺ αὐταὶ ἀναγκαζόμεναι νὰ πρᾶξωσιν ὅτι ἐπραξε ποτε ἡ Ἐρυθρὰ Θάλασσα. Ἀποσύρονται ἔνθεν και ἔνθεν, και ὁ Ῥωμῆς, νέος Μωυσῆς, διέρχεται διὰ μέσου. Οὕτω πράττων νομίζει ὅτι ἀφευκτικῶς θὰ παρατηρηθῇ..

Διέρχεται εὐειδῆς τις Κυρία. 'Ὁ Ῥωμῆς κερφάσει τοὺς ὀφθαλμούς του ἐπάνω της, και δὲν ἐνοεῖ νὰ ταὺς ἀποσπάσῃ ἄχρις οἰ ἰδῇ ὅτι στραφείσα τὸν παρετήρησε. Τούτο εἶναι ὀριαμθὸς δι' αὐτὸν, διότι πέποιθεν ὅτι γυνή, ἧτις τὸν εἶδεν ἄπαξ, εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ ἐτρέβῃ τὴν καρδίαν ὑπὸ τῆς ὀραιότητός του.

'Ὁ Ῥωμῆς εἰσέρχεται ἐν τῷ καφενείω. Διερρχόμενος ῥίπτει τὸν πῆλόν σου. Μὴ νομίσῃς ὅτι θὰ τὸν σηκώσῃ. Εἶναι πολὺ μάλλιστα, ἐν καταδεχθῆ και νὰ στρέψῃ ὅπως τὸν ἰδῇ πεσόντα. Ἄφοῦ πτόση και ὑβρίση τὸ παιδί του καφενείου, διότι δὲν τῷ ἔδωκεν ἀμέσως ζήτηθείσαν ἐφημερίδα, κἀθηται: ἀλλὰ διὰ νὰ κἀθησῃ θέλει τούλάχιστον τρεῖς καθέκτα. Εἰς τὴν μίαν κἀθηται, εἰς τὴν ἄλλην ἀκουμβᾶ και εἰς τὴν τρίτην θέτει τοὺς πόδας. Κατὰ τὴν κἀθησαι εἰς τινὰ παρακειμένην τράπεζαν και ὀμιλεῖς μετὰ τινος τῶν φίλων σου. 'Ὁ Ῥωμῆς δὲν σὰς γνωρίζει: οὐδέποτε σὰς εἶδεν: ἀλλὰ τούτο οὐδὲλοὺς τὸν κωλύει ν' ἀναμιχθῇ εἰς τὴν ὀμιλίαν σας και νὰ σὰς εἰπῆ ὅτι δὲν ἠξεύρετε τί λέγετε. Μὴ νομίσῃτε δὲ ὅτι πράττει τούτο ὅπως σὰς προσβάλλῃ. Ἄπαγε τῆς βλασφημίας! Εἶναι ἡ συνήθης φράσις, δι' ἧς ὁ Ῥωμῆς ποιεῖται ἐναρξιν τοῦ λόγου, ὅταν κἀταδεχθῆ ν' ἀποστείνῃ τὸν λόγον εἰς τινὰ.

Ὅμιλετ αἰωνίως κατὰ τῆς πολιτικῆς φασολότητος ἐκείνων, οἵτινες μὴ ἐκτιμῶντες τὰ φώτᾳ του καὶ τὴν ἰκανότητά του, στεροῦσι τὴν πατρίδα τῶν ὑπηρεσιῶν του. Πολλάκις δὲ ἐξερχόμενος ἐκ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου, ἔπου ἐξαργύρωσεν ἔνταλμα δοθὲν αὐτῷ ὑπὸ τῆς ἐλευθεριότητος ὑπουργοῦ τινος, μεταβαίνει εἰς τὸ καφενεῖον, ἔπως ἀγορεύσῃ κατὰ τῆς σπατάλης τοῦ δημοσίου πλούτου, ἐν τῶσαν ἀναιδῶς διεσπάθειε τὸ . . . προκατόγον ὑπουργεῖον.

Ὁ Ῥωμῆος οὐδέποτε δύναται νὰ παραδεχθῆ ἔτι πιθανόν νὰ ἔχη καὶ ἄδικον. Ὅμιλοῦντα σὲ διακόπτει, διότι δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ ὅτι δύνασαι νὰ εἰπῆς τι ὀρθότερον ἐκείνου, ἔπερ αὐτὸς εἶπεν, ἢ προτίθεται νὰ εἰπῇ. Πολλάκις μάλιστα ἐπιχειρεῖ νὰ σὲ ἀνασκευάσῃ πρὶν ἢ ἑμιλήσῃς, καίτοι ἀγνοῶν τί θὰ εἰπῆς.

Ὁ Ῥωμῆος ἔχει αἰωνίως εἰς τὸ στόμα τὴν πατρίδα. Ἄλλ' ἢ πατρίς δι' αὐτὸν εἶναι μέγα τι κτῆμα, οὕτινος αὐτὸς δικαιούται νὰ λαμβάνῃ τοὺς καρπούς, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ τὸ καλλιεργῇ.

Ὁ Ῥωμῆος εἶναι πολιτικός, φιλόσοφος, εἶναι ἐνὶ λόγῳ πανδαήμων. Λατρεύει τὴν ἐπιτυχίαν, καὶ ἑμιλεῖ πάντοτε καὶ περὶ πάντων ἄξιοματικῶς. Περιφρονεῖ πάντ' ὅσα δὲν ἐννοεῖ. Ἡ θεωρία τῆς ἐξελίξεως π. χ. εἶναι δι' αὐτὸν μαρολορήματα.

Ἄν λάβῃς τὸ δυστόχημα νὰ ἔχῃς πάροικον Ῥωμῆον, τὸ καλλίτερον ἔπερ δύνασαι νὰ πράξῃς εἶναι ν' ἀλλάξῃς δωμάτιον, διότι οὐδέποτε θὰ εὖρης ἡσυχίαν. Ὁ Ῥωμῆος, οὔτε ἐννοεῖ, οὔτε δύναται νὰ ἐννοήσῃ τὴν ἀλληλεγγύην, ἣτις ὑπάρχει μεταξὺ τῶν ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ οἰκούντων, καὶ τὰς ὑποχρεώσεις, αἳ οὗτοι ἔχουσιν ἀμοιβαίως.

Μὴ ἀπατηθῆς καὶ δώσῃς τι εἰς τὸν Ῥωμῆον—ἔστω καὶ βιβλίον—διότι οὐ μόνον οὐδέποτε θὰ σοὶ τὸ ἐπιστρέψῃ, ἀλλὰ καὶ θὰ σὲ ὑβρίσῃ, ἐν λάβῃς τὴν τόλμην νὰ τὸ ἀπαιτήσῃς.

Ἄν ὁ Ῥωμῆος σοὶ προσδιορίσῃ ὄραν συνεντεύξεως—ὅσον σπουδαία καὶ ἂν ἦναι ἢ ὑπόθεσις—οὐδέποτε θὰ ἔλθῃ εἰς τὴν προσδιορισθεῖσαν ὄραν. Ὁ λόγος δὲν εἶναι συμβόλαιον, ἰδοὺ τὸ ἀξίωμα τοῦ Ῥωμῆου.

Ὁ Ῥωμῆος ὀπισθεν πάσης πράξεως, πάσης ἰδέας, βλέπει τὰ χρήμα. Τοῦτο εἶναι δι' αὐτὸν ὁ ὕπατος τῶν θεῶν. Πάντα τὰ λοιπὰ οὐδεμίαν ἔχουσι δι' αὐτὸν σημασίαν,—εἶναι ἀνοησίαι ἰδεολόγων.

Ὁ Ῥωμῆος ἔχει μεγίστην κλίσιν πρὸς τὴν ζωγραφικὴν, δι' αὐτὸ παντοῦ καὶ πάντοτε ζωγραφίζει,—ἐπὶ τῶν τραπεζῶν π. χ. τῶν καφενεῖων, ἐπὶ τῶν τοίχων τῶν οἰκιῶν, ἐπὶ τῶν ὑάλων τῶν παραθύρων, ἐπὶ τῶν . . .

Ὁ Ῥωμῆος τρέφει ἰδιόζουσαν συμπάθειαν πρὸς τὴν ἔξην ἰδιοκτησίαν· θεωρεῖ ὀρίσθον του ἕταν κατὰστρέφῃ τὰ ἐν ταῖς ἀτμομάξαις καθίσματα,

τὰ παραπετάσματα καὶ τὴν ὄροφν, λυπεῖται δὲ ὅτι δὲν ἔχει ἀρκετὰ μακρὰς χεῖρας ὅπως πράξῃ τὸ αὐτὸ καὶ πρὸς τὸν ἀνέφελον τῆς Ἠλλάδος οὐρανόν.

Ἡ θερμανσις οἰκιῶν, ἰδίως θεάτρων καὶ ἐργοστασιῶν, διὰ τοῦ ἀτμοῦ, καθὼς καὶ τῶν δωμάτων τοῦ σιδηροδρόμου κατὰ τὸν χειμῶνα, ἐπέτυχε, καὶ τοιαύτη διὰ τοῦ ἀτμοῦ θερμανσις εἰσῆχθη εἰς διάφορα τῆς Εὐρώπης μέρη. Τελευταίως συνέλαβον οἱ Ἀμερικανοὶ τὴν ἰδέαν τῆς θερμάνσεως ὅλων δωμάτων τῶν οἰκιῶν ὀλοκλήρου πόλεως διὰ τοῦ ἀτμοῦ. Τὸ μεγαλοπρεπὲς δὲ τοῦτο πείραμα ἐπέτυχε θαυμασίως εἰς τὴν πόλιν Βουφάλο. Ἐκ τινος ἀτμολέβητος διωγετεύθη διὰ σωλήνων, 3 μιλίων μήκους ἐχόντων, εἰς 75 μεγάλας οἰκίας, δηλαδὴ εἰς ἑκατοστίαις δωμάτων αὐτῶν, εἰς νοσοκομεῖον, εἰς μέγα σχολεῖον ὁ ἀτμὸς καὶ παντοῦ ὑπῆρχεν εὐχάριστος θερμοκρασία. Συνεπεία τούτων τῶν ἐπιτυχῶν δοκιμασιῶν σκοπεύουσι νὰ ἐπεκτείνωσι νῦν τοῦτο τὸ νέον σύστημα τῆς θερμάνσεως ἐπὶ μεγάλων πόλεων μετὰ ἑκατοστίων καὶ χιλιάδων οἰκιῶν. Πῶς τούτοις ὑπελογίσθη, ὅτι ἢ διὰ τοῦ ἀτμοῦ θερμανσις εἶναι ὑγιεινοτέρα, ἔλασσον ἐπικινδύνος καὶ εὐθηνότερα. Ἐάν τυχὸν ἤθελε συμβῆ ἕξ ἄλλης τινὸς περιστάσεως πυρακία διὰ φλέξεως πετρελαίου τινὸς λόγγου ἐν τινι δωματίῳ, διὰ τοῦ ἀνοίγματος τοιοῦτου ἀτμοαγωγῶ σωλήνος ὁ μὲν ὄρυξ ἐξερχόμενος ὑδατμῆς, πληρῶν τὴν ἀέρα, ἀποσβένει παραχρῆμα τὸν πλέον ἰσχυρὸν καὶ ἐπικινδύνον ἐμπρησμόν.

Ὁ γερμανικὸς τύπος, γράφει ὁ «Παρνασσός», ἀσχολεῖται περὶ σχεδὸν τι τολμηρὴν ἄρα καὶ εὐεργετικὴν, προταθὲν ὑπὸ τοῦ διδασκτορος Kohlils, ἐνὸς τῶν διασημοτάτων περιηγητῶν τῶν ἐνδοτέρων τῆς Ἀφρικῆς. Προκείται περὶ σιδηροδρόμου κατασκευαστέου πρὸς τὸ κέντρον τῆς Ἀφρικῆς. Ἡ γραμμὴ θὰ ἤρχιζεν ἐκ Τριπόλεως καὶ θὰ διευθύνετο πρὸς νότον. Ὁ δὲ ὠχυροῦτο δὲ κατὰ τῶν παλεμίων στιφῶν ἐν ταῖς ἐπικινδύνους τόποις διὰ φρουρίων ἐχόντων φρουρὰς εὐρωπαϊκῶν στρατιωτῶν. Ἐπίσης δὲ θὰ ἐλαμβάνετο κατάλληλος φροντίς πρὸς ἀμυναν κατὰ τοῦ λιθῆ. Ὁ σιδηροδρόμος θὰ ἐλάμβανε τὴν καύσιμον ὕλην ἐξ Εὐρώπης ἂν δὲν κατορθοῦτο ἢ ἀντικατάστασις τοῦ ἀνθρακος δι' ἰσχυρῶν ἠλιακῶν παρασκευασμάτων. Ἀλλὰ καὶ ἂν μὴ τοῦτο ἀκριβῶς κατορθοῦτο, ὁ Kohlils ὑπολογίζει ὅτι ὁ ἥλιος θὰ παρείχεν ὀπωσδήποτα σπουδαίας οικονομίας καυσίμου ὕλης, διότι τὸ ὕδωρ τῆς μηχανῆς θὰ εἶχεν ἤδη θερμοκρασίαν 50 βαθμῶν τοῦ ἑκατονταβάθμου θερμομέτρου πρὸ τῆς τεχνητῆς θερμάνσεως. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ἢ ἐπιχειρήσεις ἐμελλε νὰ ἦνε οικονομικῶς ἐπικεροδοσάτη.

Εἰς ἈΝΑΚΛΗΤΗΣ.